

## บทที่ 4

### วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

จากการศึกษาประเด็นปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล โดยการทบทวนงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแนวคิด ทฤษฎี กฎหมายของต่างประเทศ และกฎหมายของประเทศไทยในบทที่ผ่าน ๆ มา ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถาบันศาลยุติธรรมเป็นองค์กรที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย การใช้อำนาจตุลาการต้องได้รับความอิสระปราศจากการครอบงำจากอำนาจฝ่ายอื่น จึงได้มีการออกกฎหมายพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานตำรวจศาลเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยแก่ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม รวมไปถึงประชาชนผู้มาติดต่อและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบริเวณศาล ตลอดจนนำผู้กระทำความผิดมารับการลงโทษตามผลของคำพิพากษา แต่ยังคงพบว่าพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เจ้าพนักงานตำรวจศาลยังไม่มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุม และการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังในศาลให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้

ตามแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพของบุคคลเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มีความเท่าเทียมกันเป็นเรื่องของความชอบธรรมที่พึงมีในสังคมด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิในการดำรงชีวิต แม้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ในฐานะของผู้ต้องหาในคดีอาญา ซึ่งกำหนดการคุ้มครองผู้ต้องหาตามกฎหมายตราแห่งสหประชาชาติโดยให้รัฐต้องส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลทางด้านเผ่าพันธุ์ เพศ ภาษา และศาสนา และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีได้มีบทบัญญัติการใช้อำนาจของรัฐที่จะจับกุม คุมขังบุคคลว่าจะต้องทำภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด และได้รับการตรวจสอบโดยองค์กรภายนอกได้แก่ศาล โดยการส่งตัวผู้ถูกจับแก่ศาลเพื่อตรวจสอบถึงเหตุที่จับทันทีที่ถูกจับและมีสิทธิร้องขอต่อศาลให้ตรวจสอบความชอบธรรมของการจับหรือควบคุมได้ และมีสิทธิร้องขอให้ปล่อยกรณีที่มีการควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนในกรณีการควบคุมที่กระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นไปตามหลักนิติรัฐบุคคลทุกคนต้องเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายและบุคคลจะต้อง

สามารถทราบก่อนล่วงหน้าว่ากฎหมายมุ่งประสงค์จะบังคับให้คนทำอะไรหรือไม่ให้คนทำอะไร หากทำการฝ่าฝืนกฎหมายผลร้ายจะเกิดอย่างไร และกฎหมายจะต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทั้งนี้เพื่อที่จะให้บุคคลได้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมาย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 4 บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” บุคคลใดจะมาละเมิดหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันกระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่นไม่ได้ การที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะดำเนินการจับกุม ควบคุมตัวบุคคลถือเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการเคลื่อนไหวร่างกายจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น ในบทนี้จึงได้แบ่งประเด็นปัญหาที่จะนำมาวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็นประกอบด้วย

1) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี

2) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการติดตามจับกุมบุคคลผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วหลบหนีออกนอกบริเวณศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

3) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการดูแลและควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังในศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

#### 4.1 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี

จากการศึกษาพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มาตรา 5 (4) กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลให้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล โดยการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วทั้ง เจ้าพนักงานตำรวจศาลก็มีอำนาจที่จะจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้เลย และเมื่อจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้แล้ว ให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลต้องนำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว อย่างไรก็ตามปัจจุบันที่เป็นประเด็นปัญหาเนื่องจากการใช้อำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลมีข้อบกพร่องที่จะนำไปใช้ให้เกิดผลในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยหลักเจ้าพนักงานตำรวจศาลต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

โดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี เว้นแต่ถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วถึง ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวที่ผ่านมาเจ้าพนักงานตำรวจศาลได้แจ้งไปยังตำรวจในแต่ละท้องที่ที่จำเลยอาศัยอยู่ เพื่อดำเนินการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี ซึ่งตำรวจมีภาระหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถดำเนินการติดตามจับกุมผู้ที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวได้อย่างทันทั่วถึงที่ทำให้มาตรฐานในการรักษาความยุติธรรมของศาลเกิดปัญหาในภาพรวม ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีล่าช้า ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับการลงโทษ และไม่สามารถบังคับได้ตามผลของคำพิพากษา

จากบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะสามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนีได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วถึงเท่านั้น ซึ่งตามเจตนารมณ์ของการตราพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจับกุมผู้ต้องหาและจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราว หรือผู้ที่ศาลได้ออกหมายจับแล้ว แต่ในข้อเท็จจริงการที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลได้แจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี มีผลการดำเนินการจับกุมตามที่แจ้งข้อมูลให้เพียงแค่อ้อยละ 12.5 เท่านั้น แม้ว่าในบทบัญญัติมาตรา 10 จะได้กำหนดเกี่ยวกับสถานะของเจ้าพนักงานตำรวจศาลให้มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ตาม ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจศาลสามารถใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ในเรื่องการสืบสวน การจับกุม การค้น การยึด และการควบคุมตัว แต่ใช้อำนาจดังกล่าวได้เพียงเฉพาะเท่าที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ตามมาตรา 5 ตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เท่านั้น ดังนั้นการใช้อำนาจจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบของเจ้าพนักงานตำรวจศาลจะต้องกระทำภายใต้กฎหมาย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 4 บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” บุคคลใดจะมาละเมิดหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันกระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่นไม่ได้ การจับบุคคลถือเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการเคลื่อนไหวร่างกายจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อมีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามมาตรา 28 และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามมาตรา 78 การจับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใด

โดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ ซึ่งเป็นหลักของการจับบุคคลและหมายจับนั้นต้องออกโดยศาลและอาศัยเหตุที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 ซึ่งบัญญัติไว้สอดคล้องกับมาตรา 28 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

นอกจากนั้นผู้ต้องหายังได้รับการคุ้มครองตามปฏิญญาสิทธิมนุษยชน ซึ่งประเทศไทยก็ได้ลงมติรับรองสิทธิที่มนุษย์พึงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายบัตรสหประชาชาติรวมทั้งเสรีภาพขั้นมูลฐานสำหรับทุกคนทุกแห่งในโลก โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ผู้ต้องหาเองก็ถือเป็นบุคคลประเภทหนึ่งที่ได้รับการคุ้มครองเช่นกัน โดยหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการคุ้มครอง คือ มนุษย์ทั้งหลายเกิดมาพร้อมกัน (ข้อ 1) ความมีอิสระมีศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกัน (ข้อ 5) บุคคลใดจะถูกทรมาน หรือได้รับการปฏิบัติหรือลงโทษโดยวิธีการโหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือหยาบเกียรติมิได้ และ (ข้อ 9) ที่สำคัญบุคคลใดจะถูกจับ กักขังโดยพลการมิได้ แสดงให้เห็นว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แม้บุคคลนั้นจะเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญาก็ตาม การจับกุม กักขัง รวมถึงการปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาจะต้องคำนึงถึงหลักการเหล่านี้ กล่าวคือจะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และต้องปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าวโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นไปตามหลักของนิติรัฐ ซึ่งภายใต้กฎหมายบุคคลทุกคนต้องเสมอภาคกันและบุคคลจะต้องสามารถทราบก่อนล่วงหน้าว่ากฎหมายมุ่งประสงค์จะบังคับให้ตนทำอะไรหรือไม่ให้ตนทำอะไร หากทำการฝ่าฝืนกฎหมายผลร้ายอันจะเกิดอย่างไร และกฎหมายจะต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองใช้อำนาจตามอำเภอใจ ซึ่งตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอันควรแห่งกฎหมาย (Due Process of Law) การให้ความคุ้มครองของปัจเจกชนในสิทธิเสรีภาพจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยรัฐจะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามกฎหมายที่กำหนด ซึ่งหมายความว่าหน้าที่รัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐจะกระทำการใด ๆ ก็ต้องยึดถือกฎหมายของรัฐเป็นสำคัญ และรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐนั้นก็ต้องปฏิบัติหรือใช้อำนาจตามกฎหมายกำหนดไว้ให้ การที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะใช้อำนาจนอกเหนือไปจากที่กฎหมายให้อำนาจไว้ก็อาจจะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคล

จากสภาพปัญหาข้างต้นจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของต่างประเทศ ของสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงยุติธรรม โดยเป็นหน่วยงานของฝ่ายบริหารที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับการตามกฎหมายให้แก่ศาล เรียกว่า U.S. Marshals Service เป็นหน่วยงานรัฐบาลกลางมีบทบาทสำคัญให้เป็นไปตามคำสั่งศาล และมีความสำคัญอย่างมากในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของรัฐบาลกลางในสหรัฐอเมริกา หน่วยงาน U.S. Marshal มีภารกิจในการสืบสวนจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับศาล

เป็นอีกหนึ่งภารกิจที่มีความสำคัญรองลงมาจากการรักษาความปลอดภัยบุคลากร โดยทาง U.S. Marshals ได้มีการทำข้อตกลงร่วมกับองค์กรผู้บังคับใช้กฎหมายอื่นทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งระดับรัฐบาลกลาง (Federal) เช่น หน่วยปราบปรามยาเสพติด (DEA) หน่วยสืบสวนคดีพิเศษ (FBI) เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง กรมการขนส่ง เป็นต้น และเจ้าหน้าที่ระดับมลรัฐ (State) โดยทั้งหมด ได้มีการจัดทำข้อตกลงร่วม (MOU) ในการแบ่งปันข้อมูลการสืบค้นบุคคล สถานที่ ทะเบียน ยานพาหนะ สวัสดิการสังคม ฯลฯ โดยทุกหน่วยงานสามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบสวนจับกุม โดยใช้ระบบฐานข้อมูล ซึ่งในแต่ละปีเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยได้หลายหมื่นราย อีกทั้งยังได้ช่วยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลกลางในการติดตามจับกุม ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีสำคัญ ๆ ได้เป็นจำนวนมากนอกจากนี้หน่วยงาน U.S. Marshal ยังสามารถ ติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปอาศัยอยู่ในต่างประเทศ และดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ของสหรัฐอเมริกา กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

นอกจากนั้นหากวิเคราะห์กฎหมายของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กำหนดให้มีหน่วยงาน U.S. Marshal และได้ออกกฎหมายในการให้อำนาจและหน้าที่รวมถึงขอบเขตการใช้อำนาจ ไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันความเสียหายในการใช้อำนาจเกินขอบเขตของเจ้าหน้าที่และเพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของการก่อตั้งหน่วยงาน U.S. Marshals แต่หากพิจารณาถึง กฎหมายของประเทศไทยซึ่งได้นำแนวคิดและอิทธิพลมาจากหน่วยงาน U.S. Marshal ของ สหรัฐอเมริกามาปรับใช้และได้ก่อตั้งหน่วยงานเจ้าพนักงานตำรวจศาลขึ้น และได้ตราพระราชบัญญัติ เจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ขึ้น แต่กลับยังไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานตำรวจศาล ในการบังคับใช้กฎหมายที่จะใช้ในการปฏิบัติหน้าที่รวมถึงขอบเขตในการใช้อำนาจไม่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ในการจัดตั้งหน่วยงานเจ้าพนักงานตำรวจศาล ส่งผลให้การบังคับใช้ กฎหมายไม่เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกระบวนการยุติธรรมเป็นหลักประกันสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล แต่หากกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ไม่สามารถลงโทษหรือนำตัวผู้กระทำความ ผิดมาลงโทษได้ ด้วยเหตุที่กฎหมายนั้นไม่มีความชัดเจนไม่ครอบคลุมถึงการบังคับใช้ เกิดปัญหาในทางปฏิบัติทำให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการความยุติธรรม และไม่อาจบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ในการป้องกันและคุ้มครองความสงบสุขของสังคมได้ จากแนวคิดหลักความจำเป็น ในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐเมื่อพบว่ามีกระทำความผิดเกิดขึ้นและรู้ตัวว่าผู้ใดเป็นผู้ กระทำความผิด รัฐจะต้องนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดมาไว้ในอำนาจของรัฐ เพื่อป้องกันมิให้ ผู้ต้องหากระทำความผิดซ้ำอีกและเป็นอันตรายต่อสังคม การจับ การควบคุม หรือขัง ในระหว่าง การดำเนินคดีเป็นการตัดโอกาสหรือเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก รวมไปถึงการป้องกันมิให้ผู้ต้องหาไปทำลายพยานหลักฐานหรือข่มขู่พยาน หรือหลบหนีจาก

การบังคับโทษ หากนำมาตรการหน่วยงาน U.S. Marshal ในสหรัฐอเมริกามาใช้กับหน่วยงานของไทย เพื่อเป็นการให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าพนักงานตำรวจศาลในประเทศไทย สามารถดำเนินการติดตามจับกุมเอาตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยที่หลบหนีหมายจับมาดำเนินการตามกฎหมายได้

ดังนั้น หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เกี่ยวกับการให้อำนาจหน้าที่ในการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี ย่อมส่งผลให้การดำเนินคดีของศาลเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามกฎหมายอย่างแท้จริง และผู้เสียหายได้รับการเยียวยาทำให้คำพิพากษาของศาลมีสภาพบังคับและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม รวมไปถึงป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นในสังคม

#### 4.2 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการติดตามจับกุมบุคคลผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วหลบหนีออกนอกบริเวณศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

จากการศึกษาพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ในมาตรา 5 ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลให้ดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินในบริเวณศาล รวมไปถึงการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล อย่างไรก็ตามในประเด็นปัญหาดังกล่าวแม้ว่าเจ้าพนักงานตำรวจศาลจะมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาลก็ตาม แต่ในสถานการณ์ที่มีบุคคลได้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วพยายามหลบหนี หรือกรณีที่ต้องหาหรือผู้ต้องขังหลบหนีระหว่างการควบคุมตัวในบริเวณศาล การไล่ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดโดยเจ้าพนักงานตำรวจศาลต่อเนื่องไปยังสถานที่อื่นนอกบริเวณศาล ซึ่งตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะชัดเจนว่าเจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจเพียงใดในการติดตามจับกุมบุคคลผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วหลบหนีออกนอกศาล

นอกจากนั้นการให้อำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาล ตามมาตรา 5 (1) (2) ซึ่งให้อำนาจและหน้าที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สิน รวมไปถึงการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดซึ่งถูกจำกัดไว้เฉพาะในบริเวณศาลเท่านั้น หากเป็นการกระทำความผิดเกิดขึ้นนอกบริเวณศาลเจ้าพนักงานตำรวจศาลย่อมไม่มีอำนาจจะกระทำการดังกล่าวตามที่กล่าวมาข้างต้นได้ การรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินและการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล ตามมาตรา 5 (1) และ (2) หมายความว่ารวมถึง การป้องกันและระงับเหตุร้ายต่าง ๆ

โดยเหตุร้ายนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำความผิดอาญา สอดส่องดูแล และจัดเวรยาม จัดการจราจร รวมทั้งตรวจสอบบุคคลและยานพาหนะที่เข้ามาในบริเวณศาล ส่วนการรักษาความปลอดภัย คือ การระวางคูแลป้องกันให้พ้นภัย หรือพ้นไปจากเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย เจ้าพนักงานตำรวจศาลจึงต้องรักษาความปลอดภัยตามมาตรา 5 (1) ครอบคลุมบุคคลทุกประเภทที่อยู่ในบริเวณศาล เช่น ข้าราชการตุลาการ คณะตุลาการ ศาลยุติธรรม ข้าราชการศาลยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ผู้มาติดต่อราชการ และประชาชนทั่วไปเช่นเดียวกับการรักษาความปลอดภัยทรัพย์สิน ซึ่งรวมถึงทรัพย์สินของบุคคลทุกประเภทที่อยู่ในบริเวณศาล สำหรับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดหมายถึง การป้องกันก่อนมีการกระทำความผิด ปราบปรามขณะกระทำความผิด หรือหลังจากมีการกระทำความผิด เพื่อลดโอกาสขัดขวางและยับยั้งการกระทำความผิด เจ้าพนักงานตำรวจศาลสามารถใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัย และป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาลลุล่วงได้ เช่น จับบุคคลใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลในบริเวณศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 (1) ถึง (4) เช่น เมื่อบุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือเมื่อพบบุคคลนั้นมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด หรือกรณีที่มีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้น โดยมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ หากเจ้าพนักงานตำรวจศาลพบผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี เจ้าพนักงานตำรวจศาลย่อมมีอำนาจจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ในบริเวณศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการจับกุม การค้น การยึด และการควบคุมตัว เนื่องจากเจ้าพนักงานตำรวจศาลมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติมาตรา 10 แต่ใช้อำนาจดังกล่าวใช้ได้เพียงเฉพาะเท่าที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เท่านั้น

จากสภาพปัญหาข้างต้นวิเคราะห์ได้ว่า การรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สิน ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานตำรวจศาลถูกจำกัดไว้เฉพาะในบริเวณศาลเท่านั้น ซึ่งหากมีสถานการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยเกิดเหตุขึ้นในบริเวณศาลแล้วผู้กระทำความผิดได้หลบหนีออกไปนอกบริเวณศาล โดยเจ้าพนักงานตำรวจศาลซึ่งได้

ดำเนินการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดอย่างต่อเนื่องซึ่งหากผู้กระทำความผิดหลบหนีออกไปนอกบริเวณศาลส่งผลให้อำนาจในการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดของเจ้าพนักงานตำรวจศาลย่อมหมดไปด้วย หากเจ้าพนักงานตำรวจศาลจะดำเนินการจับกุมก็จะอยู่ในสถานะเป็นเพียงราษฎรเท่านั้น โดยการจับกุมตามปกติต้องเป็นการใช้อำนาจของรัฐเท่านั้น แต่มีบางกรณีเท่านั้นที่กฎหมายให้อำนาจราษฎรทำการจับบุคคลหรือเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งให้อำนาจราษฎรสามารถจับบุคคลได้ 2 กรณี 1) เมื่อเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับขอความช่วยเหลือ เพื่อจัดการตามหมายจับนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 82 และ 2) เมื่อราษฎรพบผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และความผิดนั้นได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 79 โดยการกระทำความผิดซึ่งหน้าไม่จำเป็นต้องมีการร้องขอจากเจ้าพนักงาน แต่ความผิดซึ่งหน้านั้นต้องเป็นความผิดซึ่งหน้าตามมาตรา 80 และเป็นความผิดเฉพาะที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาลจะมีอำนาจในการป้องกันปราบปรามและรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาลก็ตาม แต่กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถจะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ครอบคลุมถึงการบังคับใช้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่เหมาะสม ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมาย และไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการคุ้มครองกระบวนการยุติธรรม ป้องกันปราบปรามและการรักษาความสงบเรียบร้อยการกระทำความผิดในบริเวณศาลได้

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยของศาลในรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย เรียกว่า The Office of the Sheriff โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (1) บริหารจัดการ The Office of the Sheriff (2) ส่งหมายเรียกและคำบังคับตามคำพิพากษาของศาล หมายจับ คำสั่งของศาลฎีกา ศาลประจำอำเภอและท้องถิ่น และศาลอื่น ๆ ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ (3) คำสั่งและบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งภายในดินแดนรัฐนิวเซาท์เวลส์ในฐานะผู้แทนของศาลคอมมอนเวลท์ รวมทั้งศาลสูง ศาลรัฐบาลกลาง และศาลครอบครัวแห่งออสเตรเลีย (4) จัดการด้านความปลอดภัยของศาลฎีกา ศาลประจำอำเภอ ศาลประจำท้องถิ่นบางแห่ง และศาลยุติธรรมต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่ง (5) บริหารจัดการระบบลูกขุนในรัฐนิวเซาท์เวลส์

นอกจากนั้นรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ได้กำหนดอำนาจจับกุมแก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการรักษาความปลอดภัยศาล ตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยศาล ค.ศ. 2005 (Court Security Act 2005 (NSW)) มาตรา 16 (2) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอาจใช้อำนาจที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ตามอนุมาตรา (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคล ณ สถานที่นอกศาล ถ้า (a) บุคคลที่หลบหนีจากสถานที่ศาลโดยพยายามหลีกเลี่ยงการจับกุม และ (b) เจ้าหน้าที่ได้ตามบุคคลจาก



สถานที่ศาลและการไล่ตามมิได้หยุดหรือชะงัก ณ เวลาใด ๆ ก่อนที่เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องจะมาถึงสถานที่เพื่อใช้อำนาจ ซึ่งแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายระดับและปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษ

ภายใต้แนวความคิดทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มุ่งเน้นทางด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมระดับและปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก กล่าวคือ ในคดีที่มีโทษทางอาญาที่เข้ามาสู่ระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมนี้เป็นรูปแบบของการควบคุมอาชญากรรม โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญด้านการควบคุม ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพนำคนกระทำความผิดมาลงโทษ และนำหลักความจำเป็นในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐเป็นการให้อำนาจรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเมื่อพบว่ามีอาการกระทำความผิดเกิดขึ้นและรู้ว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด รัฐจะต้องนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดมาไว้ในอำนาจของรัฐ ซึ่งเป็นมาตรการทางกฎหมายของรัฐที่จะนำมาใช้เพื่อคุ้มครองป้องกันสังคมให้มีความปลอดภัย สงบเรียบร้อย ผู้ที่กระทำความผิดได้รับการลงโทษ หากกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย การที่รัฐจะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่กระทบสิทธิของประชาชนเป็นอำนาจที่กฎหมายรับรอง คุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หรือบุคคลทุกคนต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นไปตามหลักนิติธรรม การที่รัฐและหน่วยงานของรัฐจะลงโทษหรือการบังคับคดีทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดจะต้องมีกฎหมายที่มีบทบัญญัติไว้อย่างชัดเจน ตามหลักที่ว่าไม่มีความผิด ไม่มีโทษ ไม่มีกฎหมายเป็นหลักประกันแก่บุคคลอยู่ภายใต้กฎหมาย ซึ่งจะผูกการกระทำของรัฐไว้ด้วยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านี้ส่วนหนึ่งจะกำหนดสิทธิของประชาชน แต่อีกส่วนหนึ่งจะกำหนดไว้ถึงหนทางและวิธีการที่จะถูกนำมาใช้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ในการดำเนินการปกครองของรัฐ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจำกัดอำนาจของรัฐ โดยทำให้รัฐอยู่ภายใต้ระเบียบแห่งกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ได้ปกครอง ฝ่ายปกครองจะสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ได้ก็แต่เฉพาะที่ระเบียบแห่งกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้นให้อำนาจไว้เท่านั้นตามหลักนิติรัฐ

จากการวิเคราะห์ได้เห็นว่ารัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ได้บัญญัติกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ และขอบเขตการใช้อำนาจไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของการรักษาความปลอดภัยศาล ส่งผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในศาล รวมถึงการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกระบวนการโดยเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะใช้อำนาจดำเนินการที่เกี่ยวกับการติดตามจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดในศาล

แล้วหลบหนีออกนอกศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดังกล่าวได้ไล่ติดตามบุคคลผู้กระทำความผิดจากสถานที่ศาลและการไล่ตามไปไม่ได้หยุดหรือถูกขัดขวาง ณ เวลาใด ๆ ต่อเนื่องไป ก่อนที่เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องจะมาถึงสถานที่เพื่อใช้อำนาจในการติดตามจับกุมต่อไป

ดังนั้น หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดในบริเวณศาล โดยให้อำนาจและขอบเขตแก่เจ้าพนักงานตำรวจศาลในการจับกุมผู้กระทำความผิดในบริเวณศาล ย่อมเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาลและนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษโดยเร็ว

#### 4.3 ปัญหาเกี่ยวกับการดูแลและควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังในศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

จากการศึกษาพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 พบว่า ไม่ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาลเกี่ยวกับการดูแลและควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังในศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่เป็นประเด็นปัญหา คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือผู้ต้องขัง ซึ่งตามมาตรา 5 ซึ่งได้บัญญัติเพียงอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินและป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาลเพียงเท่านั้น กฎหมายดังกล่าวก็ยังไม่มีความชัดเจนไม่ครอบคลุมส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานและไม่อาจใช้กฎหมายที่ใกล้เคียงมาปรับใช้ได้ โดยปกติแล้วในแต่ละศาลจะมีผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแล ควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือผู้ต้องขัง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 6 การควบคุม บทที่ 9 การควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังไปมาระหว่างศาลกับเรือนจำ และเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ โดยปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกรมราชทัณฑ์ที่ให้เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ที่ ขธ 0705/ว75 ลงวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เรื่อง มาตรการในการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกรณีไปศาลและกรณีรับตัวเข้าใหม่ ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งเรียกกำลังพลในสังกัดที่ช่วยราชการในสังกัดอื่นกลับต้นสังกัด จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่เพียงพอด้านกำลังพล ประกอบกับจำนวนคดีที่มีจำนวนมากส่งผลให้กำลังพลไม่เพียงพอต่อการดูแลและควบคุมตัวผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังในห้องขัง และการควบคุมตัวเพื่อไปดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาคดี ส่งผลให้ผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังหลบหนีในบริเวณศาล

จากกรณีตัวอย่างเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 จำเลยกับพวกรวม 2 คน ถูกคุมตัวจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ เพื่อสอบคำให้การในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชน ณ ห้องพิจารณาคดีชั้น 9 ของศาลอาญา ในเวลาต่อมาจำเลยขออนุญาตเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เข้าห้องน้ำ ใจโซ่ตรวน และเปลี่ยนเสื้อผ้า แล้วเดินหลบหนีลงบันไดมาได้ไม่นาน ต่อมาจำเลยในคดีอื่นแจ้งเจ้าหน้าที่ว่าพบจำเลยในคดีดังกล่าวไม่ได้ชุดนักโทษกำลังเดินลงบันได เจ้าหน้าที่จึงติดตามจับกุมได้สำเร็จเป็นต้น และจากรายงานสถิติความไม่ปลอดภัยของศาลทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2566 ถึง 31 มีนาคม 2566 พบว่า มีการหลบหนีการควบคุม ร้อยละ 23 ของสถิติความไม่ปลอดภัย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสำนักงานศาลยุติธรรมจะมีระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2550 เพื่อป้องกันเหตุร้าย เสริมสร้างความศักดิ์สิทธิ์แห่งสถาบัน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้มีอรรถคดีในศาลยุติธรรม ตลอดจนเป็นหลักประกันความปลอดภัยให้แก่บุคลากรของศาลยุติธรรม และบุคคลต่าง ๆ ที่มาศาล ซึ่งมีมาตรการเกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล ตามข้อ 21 โดยให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาล และเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่มีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังและפקพาอาวุธในบริเวณศาลยุติธรรมได้ ซึ่งในระเบียบดังกล่าวมิได้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานตำรวจศาลเอาไว้แต่อย่างใด จึงจะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจการควบคุมผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขังในระหว่างอยู่ภายในบริเวณศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาลไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจเอาไว้ อาจส่งผลกระทบทำให้เป็นการเพิ่มโอกาสในการหลบหนีของผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังมากยิ่งขึ้น แม้ว่าหากมีการหลบหนีของผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขัง เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะมีอำนาจจับกุมตามมาตรา 5 เพื่อเป็นการปรามปราบการกระทำความผิดและรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินในบริเวณศาลก็ตาม แต่การติดตามจับกุมผู้ที่หลบหนีย่อมเกิดเป็นความเสี่ยงอันตรายและส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมหากพบว่ามีกรณีหลบหนีได้สำเร็จ

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบในสหรัฐอเมริกาให้ U.S. Marshals Service เป็นหน่วยงานนี้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบผู้ต้องขังที่ถูกจำคุกในเรือนจำ ซึ่งมีจำนวนมากถึง 58,000 กว่าคนต่อหนึ่งวันกระจายอยู่ตามเรือนจำหลายแห่งทั่วมลรัฐต่าง ๆ ของแต่ละเขต เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมตัวจำเลยมาศาลชั้นต้นในมลรัฐต่าง ๆ ตามคำร้องที่คู่ความยื่นต่อศาล และยังมีหน้าที่ในการควบคุมจำเลยไปดำเนินคดีในต่างประเทศด้วย โดยขนย้ายผู้ต้องขังและผู้กระทำความผิดต่างด้าว (Justice Prisoner and Alien Transportation System/JPATS) ซึ่งระบบการขนย้ายผู้ต้องขังและผู้กระทำความผิดต่างด้าวของ U.S. Marshals เป็นหนึ่งในผู้ขนย้ายนักโทษรายใหญ่ที่สุดในโลก มีการยื่นคำขอมากกว่า 1,400 เรื่องต่อวัน ในการขนย้ายนักโทษระหว่างเขตอำนาจของศาลยุติธรรม ทัณฑสถานและต่างประเทศ JPATS

ทำการขนย้ายนักโทษและคนต่างด้าวกว่า 350,000 รายต่อปี โดยระบบที่ประสานกันทั้งทางอากาศและทางบกเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังของสหพันธ์ 345,860 ราย การขนและเคลื่อนย้ายทางอากาศกว่า 196,500 ราย และเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังที่ไม่ใช่ของสหพันธ์กว่า 1,200 ราย ตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา ลักษณะ 28 วิธีพิจารณาความและกระบวนการยุติธรรม ส่วนที่ 2 กระทรวงยุติธรรม บทที่ 37 The U.S. Marshal Service (USMS) มาตรา 566 มีหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ของศาลแขวงและของศาลอุทธรณ์ที่มีเขตอำนาจในท้องถิ่นนั้น และศาลว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศที่ออกนั่งพิจารณาในท้องถิ่นนั้น ซึ่งหน่วยงานทำหน้าที่ดูแลผู้ต้องขังที่ถูกจำคุกในเรือนจำ รวมไปถึงการควบคุมตัวจำเลยมาศาลชั้นต้นในมลรัฐอีกด้วย

ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลียจะมีหน่วยงาน The Office of the Sheriff ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการด้านความปลอดภัยของศาลฎีกา ศาลประจำอำเภอ ศาลประจำท้องถิ่นบางแห่ง และศาลยุติธรรมต่าง ๆ ซึ่งตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยศาล ค.ศ. 2005 มาตรา 19 (2) (c) บัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมตัวบุคคลเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลนั้นหลบหนีจากการควบคุมตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย

หากนำทฤษฎีปกตินิสัยมาปรับใช้กับกรณีประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น บุคคลจะก่ออาชญากรรมขึ้นประกอบด้วยสิ่งยั่วยวนให้บุคคลกระทำผิดหลายประการโดยสิ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ ความอ่อนแอของบุคคล สถานการณ์ สิ่งกระตุ้น สิ่งยั่วยวน การคบหาสมาคมและความเชื่อซา หากบุคคลอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวก็มักจะประกอบอาชญากรรม ซึ่งหากเจ้าพนักงานตำรวจศาลไม่มีอำนาจในการควบคุม และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไม่เพียงพอต่อการควบคุม อาจจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือผู้ต้องขังหลบหนีได้ จึงควรให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการระงับและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก เพื่อเป็นการหยุดยั้งและควบคุมอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในสังคม ตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) มุ่งเน้นด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรม โดยดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพนำคนกระทำความผิดมาลงโทษ ประกอบกับหลักความจำเป็นในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ เพื่อเป็นหลักประกันการมีตัวของผู้ต้องหาเพื่อส่งฟ้องต่อศาล โดยจะต้องนำตัวผู้กระทำความผิดไปส่งศาลพร้อมยื่นฟ้องต่อศาลหรือกรณีการสืบพยานในชั้นพิจารณาคดีการสืบพยานต้องกระทำต่อหน้าจำเลย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีควบคุม หรือขังผู้ต้องหาหรือจำเลยเอาไว้ และเป็นมาตรการบังคับทางกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดที่ถูกดำเนินคดีอาญาหลบหนีจากการบังคับโทษตามกฎหมาย ซึ่งถ้าปรากฏข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์ที่จะหลบหนีจึงมีเหตุจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการบังคับทางอาญาดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดได้

ดังนั้น หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการควบคุมของเจ้าพนักงานตำรวจศาลให้มีอำนาจในการควบคุมตัว ผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขังเอาไว้โดยชัดเจน ย่อมทำให้ป้องกันปัญหาในทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงอาจทำให้ลดโอกาสในการหลบหนีของผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขังมีมากยิ่งขึ้น

สรุปจากการวิเคราะห์ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลทั้ง 3 ประเด็น ประกอบด้วย (1) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี (2) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการติดตามจับกุมบุคคลผู้กระทำความผิดในบริเวณศาลแล้วหลบหนีออกนอกบริเวณศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล (3) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการดูแลและควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ต้องขังในศาลของเจ้าพนักงานตำรวจศาล ซึ่งพบว่า เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม บุคลากร ทรัพย์สิน และอาคารสถานที่ของศาลยุติธรรม และดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจับกุมผู้ต้องหาและจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราว หรือผู้ที่ศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังไม่สามารถจับกุมได้ อาจทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกิดความล่าช้า ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับการลงโทษ จากการศึกษาถึงสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรเสนอให้มีการแก้ไขปัญหาในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลตามข้อเสนอแนะในบทที่ 5 ต่อไป